

Heroriëntering in het hoger onderwijs

drempels – timing – studiesucces

Source: ISTOCK/IZUSEK

Hoorzitting Commissie Onderwijs, 21 april 2022
T. Baelmans, vicerector Onderwijsbeleid, KU Leuven

Drempels bij heroriënteren

- Timing van heroriënteren: **vóór 1/12 – vóór 15/3 – na 1ste jaar – later**
 - Speelt **ongeacht de timing** mee:
 - Sociale context (vriendenkring)
 - Verbondenheid met opleiding (mogelijks)
 - Speelt bijkomend mee bij **vroege heroriëntering en tijdens academiejaar**
 - Opgeven van 2de (en 1ste) examenkans in eerste opleiding
 - Late instroom in nieuwe opleiding → moeilijkere start
 - Verschillende timing start 2de semester aan verschillende instellingen
 - Huisvesting (indien van toepassing)
 - Inschrijvingsgeld (indien van toepassing – cf. beursstudent, ...)
 - Leerkrediet is geregeld en speelt nauwelijks voor generatiestudenten
- **Drempels hangen sterk af van moment van heroriëntering**
- **Vraagstelling: wanneer is meest geschikte moment voor heroriëntering?**

Heroriënteren en studiesucces

- VLOR-rapport “**De grenzen van de flexibilisering**” d.d. 20/8/2020 schrijft dat:
 - Snelle heroriëntering (= binnen 1ste jaar) beperkt blijft
 - Maar studierendement na heroriëntering stijgt
 - En **besluit** daarbij:
 - Dat flexibilisering tegen grenzen aanbotst en volledig doorgeslagen is, wordt niet bevestigd
 - Coherentie van curricula is wel belangrijk → stimuleren van zinvolle trajecten
 - Studievoortgangsmaatregelen ook na jaar 1 mogelijk maken
 - Vooropleiding, startcompetenties en remediering zijn belangrijk
 - Onder-financiering van HO vormt een bedreiging
- Verdere studies rond **heroriëntering** uitgevoerd binnen Associatie KU Leuven:
- Voor generatiestudenten Associatie KU Leuven (P.Ba en A.ba):
 - Generatiestudenten van 2012-2013 t.e.m. 2015-2016: **87.595 unieke studenten**

Heroriënteren & tijdstip

Professionele bachelor
52.955

**Unieke generatie-
studenten: 87.595**

Academische bachelor
34.640

Diploma, drop-out, andere
associatie, nog bezig
47.052

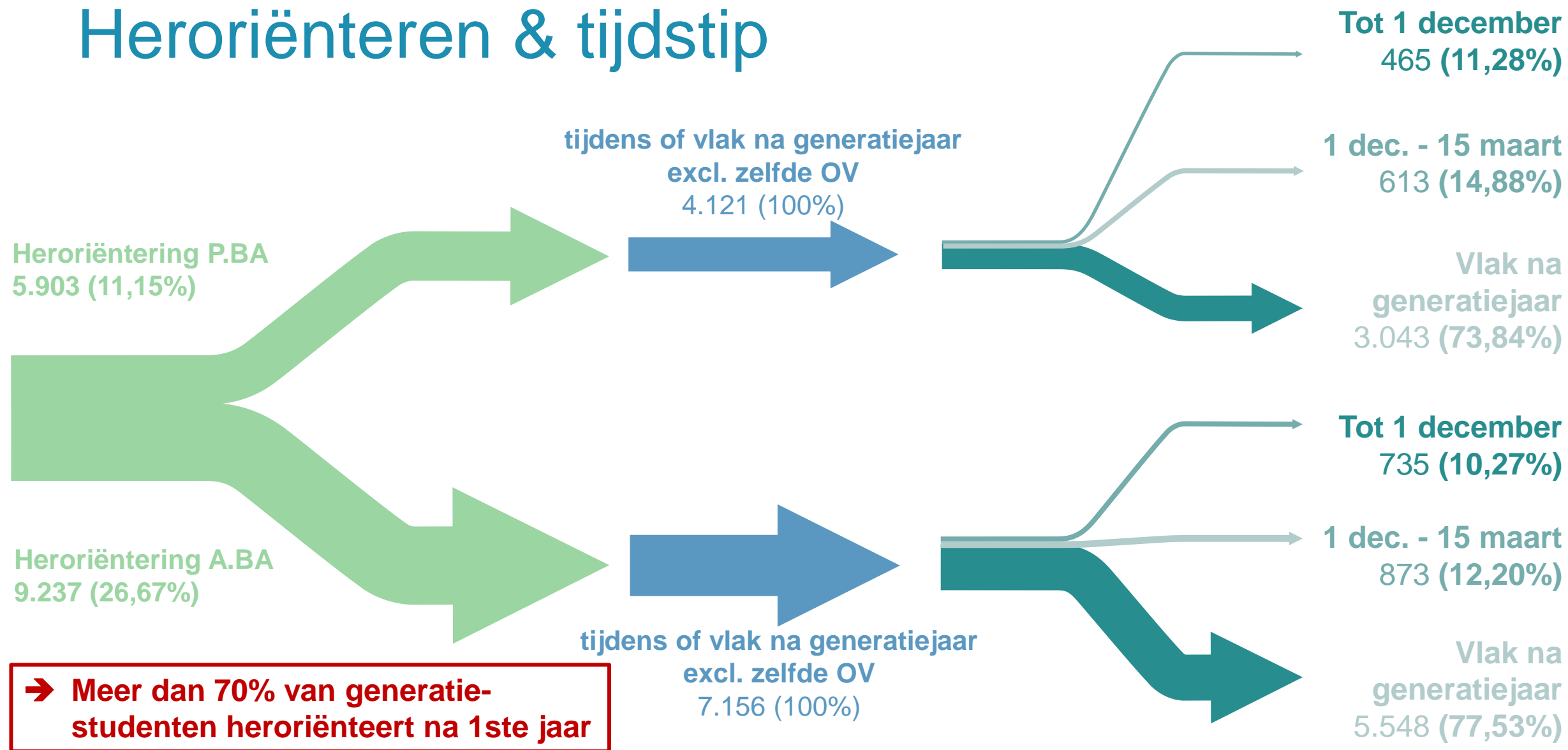
5.903 (11,15%)
Heroriëntering associatie

Heroriëntering associatie
9.237 (26,67%)

Diploma, drop-out, andere
associatie, nog bezig
25.403

**Heroriëntering
binnen associatie**
15.140 (17,28%)

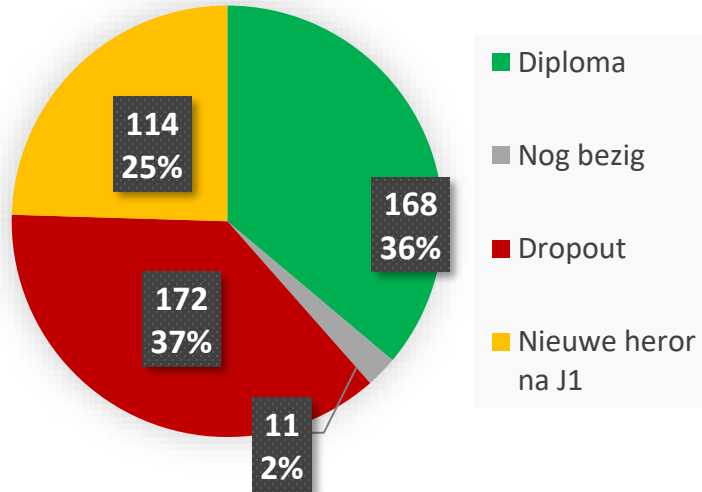
Heroriënteren & tijdstip

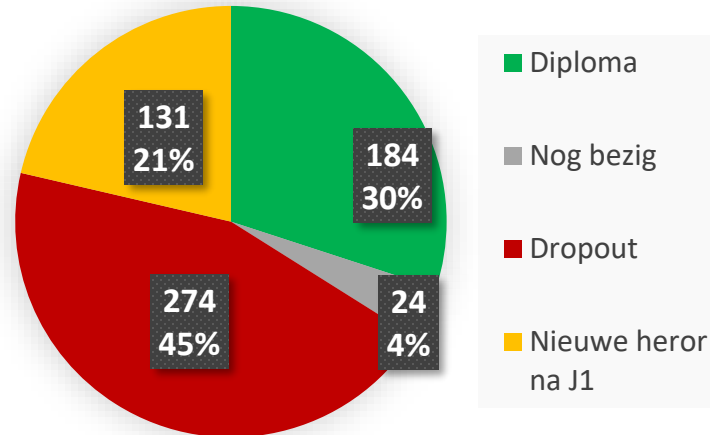
→ Meer dan 70% van generatiestudenten heroriënteert na 1ste jaar

Heroriënteren vanuit P.Ba - status op 20/9/2020

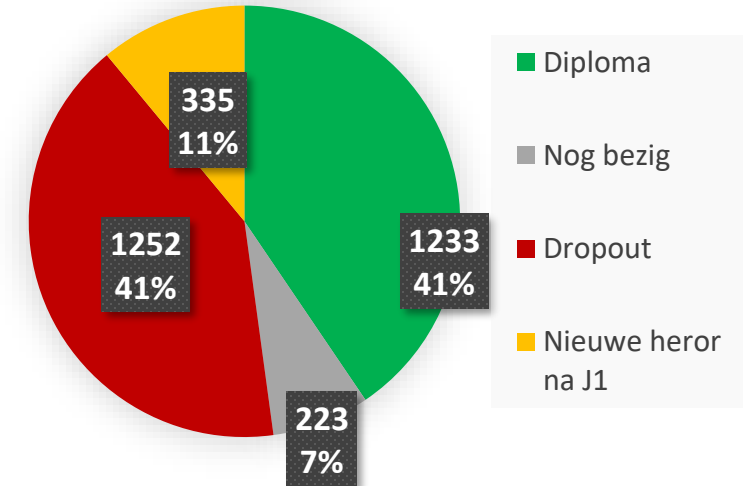
Tot 1 december

Tot 15 maart

Na jaar 1

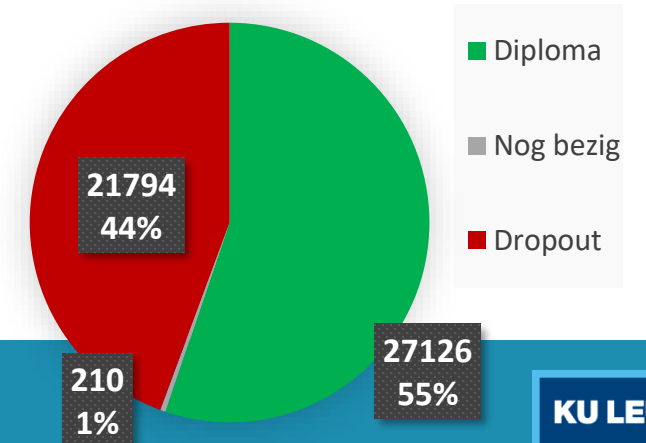

Voor heroriënteerders vanuit P. Ba (→ P.Ba en A.Ba)

→ Vroege heroriënteerders hebben hogere kans op 2de heroriëntering

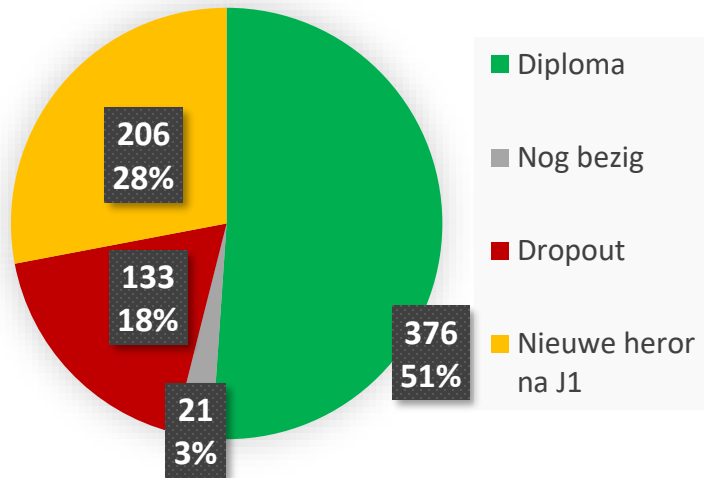
→ Aandeel uitstroom uit de opleiding blijft groter voor vroege heroriënteerders

Niet-heroriënteerders

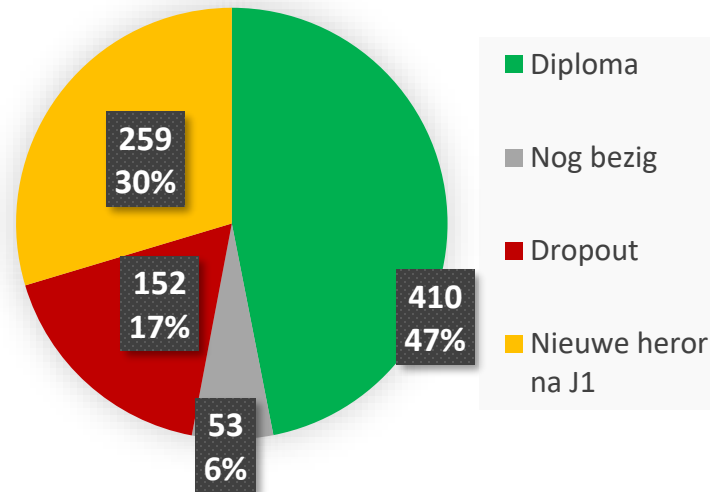

Heroriënteren vanuit A.Ba - status op 20/9/2020

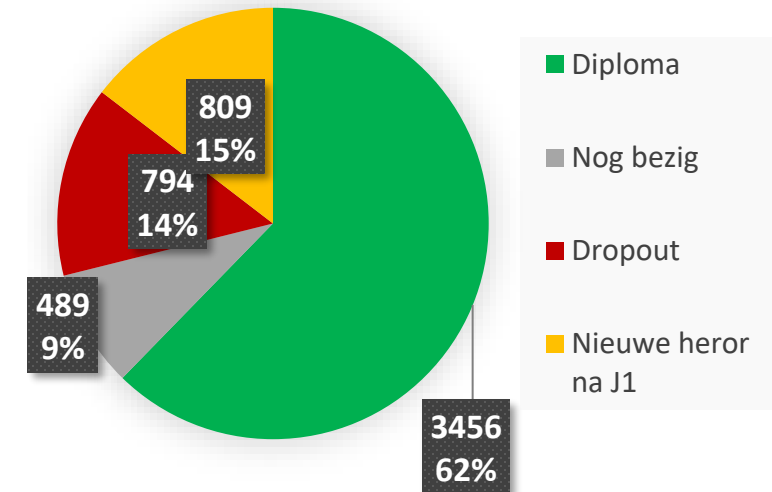
Tot 1 december

Tot 15 maart

Na jaar 1

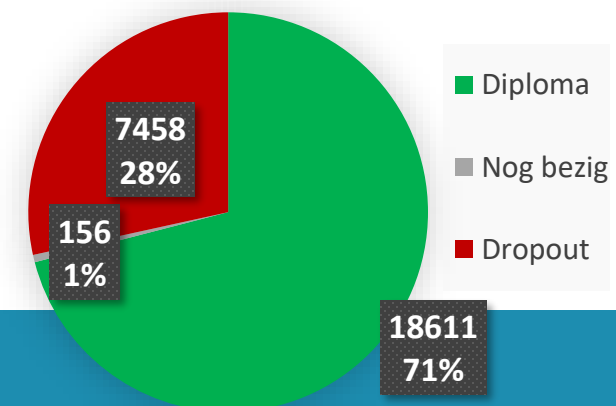

Voor heroriënteerders vanuit A. Ba (→ P.Ba en A.Ba)

→ Vroege heroriënteerders hebben hogere kans op 2de heroriëntering

→ Aandeel uitstroom uit de opleiding blijft groter voor vroege heroriënteerders

Niet-heroriënteerders

Conclusies (1/2)

Maximaal kansen geven aan onze studenten door:

- Verder inzetten op goede **eerste oriëntering** vanuit het SO blijft cruciaal (cf. Columbus, ijkingsstoetsen)
- Belang van **binding met opleiding** voor studenten te verhogen (cf. startersdagen, onderwijsvisie)
- **Sociale cohesie** te versterken
- Aandacht voor **studiemethode** in 1ste jaar
- Heldere **feedback** aan studenten in eerste jaar (cf.. learning analytics – dashboards i.k.v. 1ste mijlpaal)
- Stimuli voor **actieve participatie aan onderwijs**

Conclusies (2/2)

- **Heroriëntering waar nodig**
 - Tijdig = na 1ste jaar HO
 - Doordacht met nadenken over zinvolle invulling van verder verloop in 1ste jaar (aandacht voor studiemethoden, studiekeuze, studiemotivatie, ...)
 - Samen opnieuw aan de start met nieuwe cohorte
- **Vroege heroriëntering:**
 - Vroege heroriëntering kan om individuele redenen beter zijn, maar geen evidentiebasis om vroege heroriëntering te stimuleren in het algemeen
 - Belang van goede studiebegeleiding want hogere prevalentie van 2de heroriëntering bij snelle heroriëntering